

GNAGS EKSISTERER stadig, men allerede for 39 år siden stod bandet på lejrens store festivalscene. I mellemtiden har gruppen fået et større publikum.

Foto: Lokalhistorisk Arkiv for Thisted Kommune

HISTORIEN I BILLEDET

En euforisk sommer - og en krejler

THY-LEJREN: To unge der fra hver sin verden kom til at præge eftertiden

Af Orla Poulsen
Lokalhistorisk Arkiv
for Thisted Kommune

THY-HANNÆS: 1965-1975. Ti-året, der har haft så stor betydning. Og så meget på samvittigheden, hvis man spørger bestemte steder i eftertiden. I midten af det hele sommeren 1970. Med Thy-lejrens alternative livsformer som ungdomsoprørets euforiske kulmination. Så længe det varede. 20.000 unge og 100.000 nysgerrige gæster nød nøgen solbadning, hash og fællesmøder. Det var med besættelsen af kirken i Hjardemål, luften begyndte at sive ud af den utopiske drøm. Oprøret viste sit Janus-ansigt. En forsmag på, hvad der var i vente i 1970'erne. I september samme år holdt Verdensbanken møde i København, hvor politi og demonstranter tørrede sammen i voldsomme slagsmål.

Men i juli og august sprang hippierne rundt i Thy-lejren under en parasol af slagord: "Gør jeres drømme til virkelighed!". "Under brostenene ligger stranden!". "Fantasien til magten!".

I Thisted brugte en ung ekspedient i en dyne-, gardin- og madrasbutik også fantasien. Hjulpet lidt på vej af en portion snusfornuft. Lars Larsen hed han. Straks han hørte om de mange unge, der fra hele landet var på vej til Frøstrup, var han klar over, at her var der nogen, som skulle have et tilbud, de ikke kunne afslå. Thy-lejren "var noget af et chok for vi thyboer", som han noterer mange år senere i en bog om sit liv og JYSK, det verdensomspændende sengetøjsimperium, han står i spidsen for.

Dyne-Larsens dårlige ost

Den 22-årige Lars Larsen - den senere Dyne-Larsen - spændte sammen med købmand Rysgaard traileren ef-

ter bilen og fik praktket hippierne noget dårlig ost på. De to kræmmere bliver inviteret med i lejrens "Øråd i storteltet". Begge med forventning om, hvor let det er at handle med omtågede kunder. Men selv en hashrus kan stave til rabat. Et kompromis måtte findes: "Det gik ud på, at de skulle have 10 kg gratis ost pr. uge af en helt speciel "Thybo-ost" med en for dem dejlig syrlig smag. Til gengæld fik vi så eneforhandling af alle dagligvarer. En god handel for os, idet vi fik ost gratis på mejerierne, når de frasorterede oste, der var blevet sure". Sådan ræsonnerer en krejler med opvækst i det fattige Thy i 1950'erne, en ung mand der i Thy-lejren er som dumpet ned blandt et fremmedt folkslag, men som med et trænet øje ser muligheden for en økonomisk gevinst. Det er året efter, han i Århus åbner den første butik med navnet Jysk Sengetøjslager.

Ebbe Kløvedal Reich var 30 år, da han kom til Thy-lejren, og han lod mere helhjertet end Dyne-Larsen fantasien komme til magten. Helt konkret i en usædvanlig opsætning af nationaldramaet "Elverhøj", der løb over det efterhånden godt solsvedne græs. Han havde i flere år været en del af "oprøret", miljøet og aktivisterne. "En livsbekræftende og pragtfuld oplevelse". Det var med de ord, han mange år senere beskrev Thy-lejren.

Vinde og skæve og tossedede

"Jeg mener, der var 20.000 vinde og skæve og tossedede mennesker sammen hele den sommer i euforisk fordragelighed og fællesskab. Ingen stridigheder, ingen slagsmål, ingen alvorlige modsætninger. Så skete der desværre til sidst dét der med Hjardemål Kirke, som blev besat. Her var der tale om et overskud, der pludse-

lig forvandlede sig til desperation - ganske vist kun hos et forsvindende mindretal", fortalte han i en interviewbog 2005 til præsten Johannes H. Christensen, præstesønnen fra Vester Vandet.

"Det var meget dumt, men aktionen blev også forbandet af det store flertal af dem, som var i lejren. Det fantastiske var, at de der 20.000 gale mennesker kunne være sammen hele sommeren i den lyseste harmoni og fred, uden at der skete de store ulykker eller ballader. Det var simpelthen et stort slået bud på en human anarkisme, som vel at mærke ikke er set før på dansk grund. Selv med bagklogskabens styrke er jeg stadig stolt over at have været med til det!".

Ebbe Kløvedal Reich var for Thy-lejren kendt som forfatter og samfundsdebattør, og han blev det ikke mindre bagefter, hvor forfatterskabet for alvor tog fart. Ved hans død i 2005 blev han i nekrologer fremhævet som både forfatter (med en stribe litterære priser) og som debattør, historiker, højskolemand, politiker, kristen kulturadikaler og moralist. Oprøret mod fantasilosheden kunne aflæses i det alfennavn, Kløvedal, som kollektivisternes i Maos Lyst i fællesskab tog til sig. For Ebbe Kløvedal Reich havde ondskab altid skullet bekæmpes med både fakta og fantasi. Han var en eftertragtet foredragsholder og ofte tilbage i Thy, da der var højskole i Sjørring.

Man er vel krejler...

Lars Larsen - Dyne-Larsen - endte også som forfatter. Selvbioграфien "Go'daw, jeg hedder Lars Larsen - jeg har et godt tilbud" (2004) blev udsendt i et oplag på 2,4 millioner - det største danske nogensinde - og husstandsomdelt i hele landet. Den har fået mange læsere og også

anerkendende ord fra anmeldere, der heftede sig ved det autentiske billede af fattigdom og overlevelse i en familie med enlig mor og fire børn i 1950'erne, der var Lars Larsens udgangspunkt i Thy og "hemmeligheden" bag den senere succes i forretningslivet. Bogen var en dyr fornøjelse for Dyne-kongen, men sikkert pengene værd i reklame - man er vel krejler.

Og Thy-lejren - dén i sommeren 1970? Den er skabt af det stof, hvoraf myter og fortællinger opstår. I Thy fulgte man med et stykke ad vejen. Da man kom til Hjardemål Kirke, havde flere dog fået mere end nok af alt det halvløj. Og fiskere fra Hanstholm tog sagen i egne vejrbitte næver. Det egentlige formål med besættelsen var "at eksperimentere med en livsform, hvor æstetik og politik gik op i en højere enhed", forlod det fra kirketårnet. Det var en fis i en hornlygte for de lokale, der gik i aktion i Hjardemål.

For stor modsætning

"Hvorfor uløste Thy-lejren og kirkebesættelsen denne voldsomme reaktion?". Politiken stillede dette spørgsmål efter en tur rundt på egnen i september 1970 og mente, at svaret var givet i det øjeblik. Det ny Samfund besluttede at etablere sig mellem folk af slidere. Den modsætning var for stor. Eller som bladet citerer en forhenværende gårdejer for - han forstod ikke, at man kunne leve en hel sommer uden at bestille noget: "Det er sikkert nogle udmærkede mennesker, men hvorfor tror de, at de er mere ordentlige end os?".

Sådan er der stadig mange i den ældre generation, der fortæller historien om Thy-lejren. For de unge i dag er den blevet en saga blot.

FAKTA

HISTORIEN I BILLEDET - BILLEDET I HISTORIEN

- Har du gamle film eller fotografier? Så er Lokalhistorisk Arkiv for Thisted Kommune interesseret.
- Arkivet opfordrer derfor sammen med Thisted Dagblad thyboer og hannæsboer til at kigge efter i skuffer og andre gemmer efter spændende lokalhistorisk materiale.
- Billeder og film kan indleveres til Lokalhistorisk Arkiv både i Hurup på biblioteket og i Thisted i J.P. Jacobsens hus.
- Arkivet scanner de gamle billeder ind og kan også sagtens bruge billeder, man selv har scannet ind i ordentlig teknisk kvalitet.
- Rubrikken "Historien i billedet" optræder jævnligt i Thisted Dagblad i håbet om, at det øger billedbidragene til Lokalhistorisk Arkiv.

BEKENDTGØRELSE

MEDDELELSER

OFFENTLIG LICITATION

NY KIRKE

i Thyborøn

For Thyborøn Menighedsråd udbydes opførelse af ny kirke/kirkecenter i Thyborøn.

Det samlede etageareal er: Stueplan 735 m², 1.sal 215 m², nedbrydning af eksisterende kirke, ny kirkeplads. Byggeriet udføres med, vægge i betonelementer. Kobberbælg, vinduer og døre i rustfri stål, gipslofter. Træ- og klinkegulve.

Byggeriet udbydes i følgende fagentrepriser:

Der kan afgives hoved- eller delentreprisstilbud.

A. NEDBRYDNINGSENTREPRISEN

B. TERRÆNBEFÆSTELSE-/GARTNERENTREPRISEN

Asfalt, beton belægningssten, granit og "høftesten"

C. MURERENTREPRISEN

Jord- kloak- beton- og murerarbejde, samt granitgulv

D. ELEMENTENTREPRISEN

Betonelementleverance incl. montage

E. TØMRER OG SNEDEKERARBEJDET

Tømmer- og Snedkerarbejde

F. FACADEENTREPRISEN

Facadearbejde (alu/rustfristålvinduer)

G. KOBBERTAGSENTREPRISEN

H. GULVENTREPRISEN

Trægulvarbejde

I. TAGPAPDÆKNINGSENTREPRISEN

Tagpapdækningsarbejde

J. MALERENTREPRISEN

K. VVS ENTREPRISEN

L. VENTILATIONSENTREPRISEN

M. EL ENTREPRISEN

N. TRÆGULVENTREPRISEN

O. RUSTFRI STÅLPROFILER

P. SPECIAL DØRE (RUSTFRI STÅL)

Q. STILLADS ENTREPRISEN

Licitationsmateriale kan skriftligt rekvireres ved henv. til nedenstående arkitektfirma senest onsdag d. 05.08.2009.

Bestilling skal være vedlagt et depositum på 2.000,00 kr. pr. entreprisen i crosset check stilet til Thyborøn Menighedsråd.

Depositum tilbageleveres, når udbudsmaterialet afleveres i uskadt stand senest 14 dage efter licitation.

Udbudsmaterialet udsendes d.10.08.2009 (så længe lager haves)

Licitationen afholdes tirsdag d. 01.09.2009.

Tid og sted vil fremgå af udbudsmaterialet. Under forbehold af myndighedernes og bygherrens godkendelse, påbegyndes byggeriet primo oktober 2009 med en varighed af 11-12 mdr.

Arkitekt og totalrådgiver:
Vishøll og Poulsen A/S
Arkitektfirma MAA
Vestergade 27
7620 Lemvig
Tlf. 97 81 07 77